

In Friesland
plegen
12,2
op de 100.000
inwoners suicide

Elke
dag
overlijden er
5
mensen in Nederland
door zelfdoding

In Nederland
ervaart
74%
een **taboe**
rondom zelfmoord

54%
van de mensen
komt in aanraking
met *zelfmoord*

Aan de slag met suicidepreventie in uw gemeente?

*Tegeavre kinne wy
selsmoard foarkomme!*

Informatie voor gemeenten

Onder de noemer Suïcidepreventie Actienetwerk (Supranet Community) is GGD Fryslân in samenwerking met 113 Zelfmoordpreventie aan de slag om het grote aantal suicides en suïcidepogingen in Nederland terug te dringen. In 2018 pleegden 1.829 mensen zelfmoord. Dit aantal is drie keer zo groot als het aantal jaarlijkse verkeersdoden.

In 2016 startte GGD Fryslân, samen met vijf andere proeftuinen, met Supranet Community. Deze proeftuinen zijn succesvol afgerond. Met betrokkenheid van vele lokale partners en gelijktijdige invoering van preventieve interventies heeft Friesland al veel bereikt. Het lijkt erop dat de actieve inzet van suïcidepreventie zijn vruchten afwerpt.

GGD Fryslân ondersteunt de ambitie van 113 om het aantal suicides en suïcidepogingen terug te dringen en biedt uw gemeente de mogelijkheid deel te nemen aan deze effectieve preventieaanpak. De gemeenten Harlingen en Leeuwarden hebben zich al aangesloten bij het landelijke Suïcidepreventie Actienetwerk.

Risicogroepen

Het aantal mensen dat een einde maakt aan hun leven is groot: in 2018 waren het er

1.829

1 Van alle mensen die suïcide plegen, gaat het in 40% van de gevallen om mannen en vrouwen met een arbeidsongeschiktheid- of bijstandsuitkering. Verder vormen alleenwonende mannen tussen de 40 en 70 jaar een hoog risicogroep. Ook mensen die eerder in hun leven een suïcidepoging deden, hebben een verhoogd risico op suïcide later in hun leven.

2 Vooral jonge vrouwen van allochtone afkomst, LHBT-jongeren en mensen die eerder een poging deden doen een suïcidepoging.

Wat is en doet 113 Zelfmoordpreventie?

In 2014 gaf het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het startschot voor de Landelijke Agenda Suïcidepreventie. Stichting 113 Zelfmoordpreventie is de nationale organisatie voor de preventie van suïcide. De missie van 113 is een land waarin niemand eenzaam en radeloos suïcide pleegt. 113 Zelfmoordpreventie is ervan overtuigd dat in Nederland honderden suïcides méér kunnen voorkómen, wanneer suïcide beter bespreekbaar is, de zorg innovatiever en menselijker wordt georganiseerd en er intensiever wordt samengewerkt. Naast de activiteit- en als zorgaanbieder is 113 aanjager en coördinator van de Landelijke Agenda Suïcidepreventie en regievoerder/ondersteuner van Supranet.

Suïcidepreventie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

De herkenning, veiligheid, behandeling en organisatie van de zorg voor mensen met suïcidaal gedrag kan veel beter in ons land. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid van de zorgsector, maar heeft alleen succes in een zogeheten 'systeemaanpak'. Dit betekent:

1. Lokale betrokkenheid van professionals uit verschillende domeinen, op bestuurlijk en uitvoerend niveau.
2. Gelijktijdige implementatie van effectieve suïcidepreventie maatregelen.
3. Commitment van partijen op de lange termijn voor borging van de aanpak in de werkprocessen, structuren en bekostiging.

En deze systeemaanpak werkt! Suïcidepreventieprogramma's met betrokkenheid van vele lokale partners en gelijktijdige invoering van preventieve interventies waren in het buitenland al effectief. In Duitsland werd met het programma van de European Alliance Against Depression (EAAD) een vermindering van 32% in het aantal suïcides en suïcidepogingen bereikt. In Hongarije leidde een variant van het programma tot 56% afname van suïcide in de onderzochte regio. Met Supranet Community baseren we ons op deze meervoudige aanpak.

Daarnaast besteedt de gemeente aandacht aan de veiligheidsrisico's: hoe kan voorkomen worden dat burgers toegang hebben tot gevaarlijke plekken en zelfmoordmethoden, zoals hoge gebouwen, plaatsen rond het spoor of dodelijke medicatie via internet.

Wat betekent deelname aan Supranet Community voor uw gemeente?

Bij deelname aan Supranet Community vragen wij de gemeente in te zetten op de vier pijlers:

1. **Publiekscampagne** over suïcidaliteit in samenwerking met lokale media.
2. **Trainen van gatekeepers** in welzijnsorganisaties, op scholen en in het sociaaleconomisch domein.
3. **Focus op risicogroepen** door de behoefte van en preventieve oplossingen voor specifieke groepen met een hoog risico op suïcidaal gedrag. Het benaderen van deze specifieke risicogroepen, door zorgprofessionals en/of naasten, om zelfmoord bespreekbaar te maken en ze in contact te brengen met zorg.
4. **Samenwerking in de keten** door het versterken van suïcidepreventie in de huisartspraktijk, door huisartsen te helpen om risico op zelfmoord adequaat te signaleren en warm over te dragen aan de specialist.

Wat kunt u als gemeente verwachten van GGD Fryslân?

- Begeleiding van het projectteam Supranet Community Fryslân.
- Duiding Friese suïdecijfers ten opzichte van de landelijke cijfers.
- Toolkit en website met voorbeelden en formats voor onder meer probleemanalyse, suïcidepreventie actieplan, interventies, regionale publiekscampagne, handreikingen.

Geïnteresseerd?

Neem dan contact op met projectteam Supranet Community Fryslân (supranet@ggdfryslan.nl).